

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10P/28/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4320201043
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2022:4320201043.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou Mgr. Janou Kosorínovou v právnej veci manželov: H. Y.Á., nar. XX.XX.XXXX, tr. bytom Š., Š. XX, t. č. G., O.. Y. Č.. XXX a M. Y., nar. XX.XX.XXXX, tr. bytom Y. XXX, na návrh manželky o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práva a povinností na čas po rozvode k maloletému M., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, za účasti manželov: V. Y., nar. XX.XX.XXXX a Z. Y., nar. XX.XX.XXXX, obaja tr. bytom Y. XXX, takto

r o z h o d o l :

I. Súd manželstvo H. Y., rod. W., nar. XX.XX.XXXX a M. Y., nar. XX.XX.XXXX, uzatvorené dňa XX.XX.XXXX v Ž., zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Ž., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XX, por. č. X r o z v á d z a .

II. Mal. M., nar. XX.XX.XXXX sa na čas po rozvode z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca.

III. Obaja rodičia sú o p r á v n e n í na čas po rozvode mal. dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

IV. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu mal. dieťaťa sumou 80,-eur mesačne, ktoré výživné je povinná platiť vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred, k rukám otca, počnúc dňom právoplatnosti výroku rozsudku o rozvode manželstva.

V. R u š í s a náhradná osobná starostlivosť nariadená u maloletého rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 25.03.2019 č.k. 10P/18/2018-103.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Manželka sa návrhom súdu doručeným dňa 27.01.2020 domáhala rozvodu manželstva. V písomnom návrhu poukázala na to, že je to jej druhý návrh na rozvod. Už niekoľko rokov žije s iným mužom, pričom manžel je vo väzení. S terajším priateľom by sa chceli zosobášiť. Na pojednávaní dňa 08.10.2020 uviedla, že v čase uzatvorenia manželstva už mala dve mal. deti, ktoré boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti jej matke. Spočiatku bolo manželstvo dobré, asi tak dva - tri roky. Pracovala ako prostitútka v Rakúsku s čím manžel spočiatku súhlasil. Následne mu to začalo vadiť. Všetko čo urobila bolo zle. Manžel ju fyzicky aj psychicky týral. Keď si vypil bol agresor. Nikdy riadne nepracoval. Pokiaľ zarobil peniaze, tak len „na čierno.“ K synovi nemal dobrý vzťah, pretože ak bol nahneván a ona tam nebola, vybjal si zlosť na synovi. Keď mal syn 9 mesiacov, manžel išiel do výkonu trestu a ona s dieťaťom odišla do Štúrova k rodičom. Nemala peniaze tak opäť začala robiť prostitútku. Manžel napísal úradom list, kde uvádzal ako sa živí a nesúhlasil, aby dieťa bolo s ňou. Po jeho návrate z výkonu trestu síce obnovili spolužitie, ale už to nefungovalo. Na súde súhlasila, aby mu syn bol zverený keďže sa jej vyhrážal. Opäť

išiel do výkonu trestu a vtedy dieťa bolo u nej. Keď sa vrátil z basy, syna si zobral. Za celý čas čo spolu žili, im veľmi pomáhali manželov brat s manželkou. Otec sa v dome síce zdržiaval ale o syna sa nestaral. Už 6 rokov žije s iným mužom aj so svojimi deťmi. Žiadne dávky neberie, nie je v evidencii nezamestnaných. Chodí pracovať do Rakúska a ak je „vonku“ zarobí 400 - 500,- eur za týždeň. S manželom nie je v kontakte. So synom telefonuje, zaujíma sa o neho, chodí k nej do domácnosti. Navrhla, aby bol maloletý ponechaný v náhradnej osobnej starostlivosti, kde je o neho postarané. K manželovi nemá žiaden citový vzťah, nenávidí ho. Následne na pojednávaní 29.06.2021 uviedla, že synovi navrhla, aby bol zverený do jej starostlivosti. Začal kričať a odmietol to. Dokonca ju chcel udrieť, avšak mu zachytila ruku. Syn veľmi škaredo rozpráva. Keď je u nej, berie ho na nákupy. Chyba je podľa nej v tom, že manžel ako i jeho brat s manželkou bežne kričia, dieťa je v takom prostredí. V jednej izbe bývajú piati. Na jednej strane syn veľmi otca ľúbi, viac ako ju, ale sa ho aj bojí. Myslí si, že syn potrebuje pomoc psychiatra. Od nej žiadnu pomoc nechce. Ďalej uviedla, že asi rok už prostitúciu nevykonáva, žijú z príjmu jej priateľa. Stará sa o svoju matku, ktorá mala mozgovú príhodu. Pri šetrení pomerov (čl. 164) uviedla, že pokiaľ syn nebude zverený do náhradnej starostlivosti, uprednostňuje Centrum pre deti a rodiny. Na pojednávaní dňa 19.05.2022 súd rozhodol v neprítomnosti manželky, ktorá bola riadne a včas predvolaná, neúčast' neospravedlnila.

2. Manžel s rozvodom súhlasil. Uviedol, že s manželkou niekoľko rokov spolu nežijú, nekomunikujú. Dva roky žije v spoločnej domácnosti s priateľkou a majú spolu dieťa. Myslí si, že problémy v manželstve nastali v r. 2015. Manželka už ako 14 ročná robila prostitútku. On sa to dozvedel až po sobáší. Vzťah fungoval do narodenia syna. Následne sa odsťahovali do Štúrova kde pracoval. Manželke sa nepáčilo, že málo zarábala. Tvrdila, že prostitúciou sa dajú ľahko zarobiť peniaze a začala zasa chodiť „von.“ V tom čase mu to už bolo jedno. Alkohol požíva len príležitostne, po krčmách nechodí. Na čas po rozvode žiadal mal. dieťa zveriť do svojej osobnej starostlivosti. S náhradnou starostlivosťou súhlasil len preto, že bol vo výkone trestu. Síce jeho brat so švagrinou zabezpečujú o dieťa starostlivosť, ale tak, že mu všetko kupujú. Dieťa ich vôbec nerešpektuje. Stane sa, že švagrinej vulgárne vynadá, na brata vzal palicu. So synom sa rozprával, že sa takto správať nebude, keď bude zverený jemu. Aj v škole sa zhoršuje. Nie je pravdou, že sa s ním neučí. Učil sa s ním matematiku. Švagriná nevie ani základné matematické úkony. Tiež sa so synom učí jeho priateľka anglický jazyk. Pokiaľ on zvýši hlas, dieťa ho rešpektuje. Nepáči sa mu, že švagriná dieťa dlhšie nechá vonku. Syn sa zdržiaval pri starších deťoch, ktoré fajčili „trávu“, čo je zachytené aj na obecnej kamere. Tiež sa mu nepáči, že dieťa spí na jednej posteli s jeho bratom a švagrinou. Samozrejme zvykne dieťaťu kúpiť nejaké veci. Dáva mu vreckové 20,- eur, treba ho však kontrolovať na čo miňa. Všetci žijú v jednom dome. Keď sa vrátil z výkonu trestu, zabezpečil

rekonštrukciu aj v časti, kde býva brat a švagriná. V škole mu o synovi nechceli podať informácie s tým, že je zverený do náhradnej starostlivosti. Brat so švagrinou majú dieťa radi, kupujú mu čo si zažiada, ale nemá pred nimi rešpekt. Keď si s ním nevedia rady, tak ho zavolajú aby to vyriešil. On chce syna vychovávať iným spôsobom. Teraz sa syn dlhodobo s matkou nestretáva. Má pocit, že dieťa rozkazuje jeho bratovi a švagrinej. Stalo sa, že jeho bratovi zobral peňaženku a sám si vybral peniaze. Brat nezasiahol. Toto by u neho dieťa nemohlo urobiť. Zo strany matky navrhol určiť výživné podľa úvahy súdu.

3. Kolízny opatrovník na čas po rozvode navrhol mal. dieťa zveriť do osobnej starostlivosti otca a určiť zo strany matky primerané výživné. Poukázal na to, že pominuli dôvody, pre ktoré maloletý bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti a túto navrhol zrušiť.

4. Dokazovaním zistil súd tento skutkový stav:

Manželia uzatvorili manželstvo dňa XX.XX.XXXX. Oboja sú občania Slovenskej republiky, u oboch sa jedná o manželstvo prvé. Z manželstva sa dňa XX.XX.XXXX narodil mal. M.. Manželia uzatvorili manželstvo asi po dvojročnej známosti, pričom už pred jeho uzatvorením žili v spoločnej domácnosti. Podľa ich zhodných tvrdení bolo spočiatku manželstvo usporiadané a to asi do r. 2014. Následne manželovi začalo vadiť, že manželka zarába ako prostitútku. Manželka vyčítala manželovi nedostatok financií, podľa nej ju manžel fyzicky aj psychicky týral. Počas ich spolužitia bol manžel dvakrát vo výkone trestu. Po jeho prvom prepustení obnovili spolužitie, ale vzťah nefungoval. Manželia spolu nežijú od r. 2014 (táto skutočnosť vyplýva aj z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 11P/19/2012). Od tohto obdobia sa nestretávajú, nekomunikujú spolu. Každý z nich má známosť s iným partnerom.

5. Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

6. Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

7. Podľa § 22 Zákona o rodine, k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

8. Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

9. Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

10. V prejednávanej veci mal súd preukázané, že manželstvo účastníkov konania je trvalo a vážne rozvrátené, neplní si účel, ktorý pri inštitúte manželstva predpokladá zákon o rodine. Manželia spolu nežijú od r. 2014, spoločne nehospodária, intímne sa nestýkajú, nepomáhajú si, žiadne citové väzby k sebe neprechovávajú. Obaja vylučujú obnovenie spolužitia

i s poukazom na to, že majú vážne vzťahy s inými partnermi, s ktorými žijú v spoločnej domácnosti. S poukazom na dĺžku trvania narušených vzťahov, nie je predpoklad reparácie vzájomných vzťahov ani v budúcnosti (manželka už v r. 2018 podala návrh na rozvod sp. zn. 6P/71/2018, konanie bolo zastavené v súlade s § 97 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“). Manželstvo je len formálnym zväzkom.

11. Za príčinu rozvratu súd považuje odlišné povahové vlastnosti manželov, ich rozdielne očakávania od manželského spolužitia.

12. Podľa § 100 CMP, s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

13. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

14. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

15. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

16. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

17. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

18. Podľa § 47 ods. 1 písm. e) Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

19. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

20. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

21. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

22. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

23. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

24. Rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 22.04.2014 č. k. 11P/19/2012-186 bol mal. M. zverený do osobnej starostlivosti otca a zo strany matky bolo určené výživné vo výške 80,- eur mesačne od 01.03.2014, ktoré je povinná platiť do 15. dňa toho - ktorého mesiaca vopred k rukám otca. Nad výchovou dieťaťa určil dohľad.

25. Následne rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 25.03.2019 č. k. 10P/18/2018-103 bol mal. M. zverený do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom V. Y. a Z. Y. s tým, že sú povinní vykonávať osobnú starostlivosť o dieťa v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia, právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok majú iba v bežných veciach. Zo strany každého z rodičov určil súd výživné vo výške 70,- eur mesačne, ktoré sú povinní platiť na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice. Zároveň súd zrušil dohľad nariadený nad výchovou dieťaťa. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29.05.2019. Dôvodom pre zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti bola skutočnosť, že otec dieťaťa dňa 24.04.2018 nastúpil do výkonu trestu, ktorý mal vykonávať do 24.04.2020.

26. Rozsudkom zo dňa 01.10.2019 č. k. 17P/87/2019-25 tunajší súd v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 22.01.2020 č. k. 25CoP/51/2019-51 zamietol návrh otca na zníženie výživného.

27. Uznesením zo dňa 16.06.2020 č. k. 10P/28/2020-24 súd do konania pribral osoby, ktorým bol mal. M. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti (brata otca a jeho manželku).

27.1 Manželia Y. na pojednávaní dňa 08.10.2020 uviedli, že súhlasia so zverením mal. dieťaťa na čas po rozvode do ich náhradnej osobnej starostlivosti. Od narodenia dieťaťa sú s ním v kontakte, nakoľko bývajú v jednom dvore. Majú za to, že dieťa má dobrý vzťah k mame i otcovi. Pri učení otec pomáha, keďže p. Y. nevie dobre po slovensky. Dieťa

má určite lepší vzťah k nim ako k otcovi. Pokiaľ otec má peniaze, synovi vždy niečo kúpi. Dieťaťu kúpia všetko čo si praje, nemajú s ním žiadne výchovné problémy. V čase prázdnin chodí maloletý aj k matke. Obaja rodičia mu napr. na narodeniny urobili oslavu. Následne na pojednávaní dňa 28.09.2021 uviedli, že žiadajú aby dieťa bolo v ich náhradnej osobnej starostlivosti. Potvrdili, že dieťa je neposlušné. Nečudujú sa mu, keď rodičia o neho nemajú riadny záujem. Chodí k nim psychologička z CDR Levice. Nejde im o výživné, len chcú, aby o dieťa bolo riadne postarané. Otec dokonca chcel, aby mu dali nejaké peniaze z príspevku pre dieťa. toto odmietli. Na ďalšie nariadené pojednávania na deň 01.02.2022, 29.03.2022 a 19.05.2022 sa nedostavili, boli riadne a včas predvolaní, neúčast' neospravedlnili.

27.2 V priebehu konania bolo opakovane žiadané hodnotenie od Základnej školy Zbrojnky, ktorú maloletý navštevuje. V hodnotení zo dňa 27.10.2020 vyplýva, že do školy chodí pravidelne, v čistom. Má pomôcky. Pripravuje sa sporadicky. Má problém s vykonávaním pokynov. Často vyrušuje, porušuje školský poriadok a nadáva. Zaplietol sa do bitky. Veľmi agresívne reaguje. Telefonicky sa informuje a problémy rieši brat otca. Z hodnotenia zo dňa 10.05.2021 súd zistil, že naďalej je správanie dieťaťa problémové. Má napomenutie triednym učiteľom aj riaditeľom školy, za správanie. Nerešpektuje pokyny učiteľa. Po komunikácii s náhradným rodičom bolo zlepšenie dočasné. Chodí nepripravený, domáce úlohy ignoruje. Počas dištančného vzdelávania sa nekontaktoval. Cez prestávky vyhľadáva konflikty. Často má konflikt so spolužiakmi a prechádza to aj do agresivity. Z komplexného hodnotenia 09.12.2021 vyplýva, že správanie maloletého je občas problémové. Má oveľa menej problémov ako vľajší rok. Má domáce úlohy a je pripravený. Občas má problém rešpektovať učiteľa. Nevhodne reaguje, používa nadávky. Cez prestávky sa občas dostáva do sporu. Vidieť však, že sa musí kontrolovať a je poučený z

domáceho prostredia. O peniaze núdzu nemá, všetky výdavky má uhradené. Nesťažuje sa na domáce prostredie. Náhradní rodičia sú ústretoví (čl. 165).

27.3 Súd v konaní vypočul mal. M. na pojednávaní dňa 28.09.2021. Uviedol, že by chcel byť naďalej s tetou a strýkom, je na nich zvyknutý. S otcom je každý deň, býva vedľa. Zdrží sa tam len nejaké dve hodiny. Niekedy tam zvykne spať. S priateľkou otca vychádza dobre. Zvykne mu niečo kúpiť, pomáha mu s angličtinou. Otec mu nepomáha, nie je na neho zvyknutý. U mamy tiež nechce bývať. Keď niečo potrebuje do školy alebo oblečenie, kúpi mu to teta a strýko. Oni mu kúpia všetko, čo chce. Ak niečo treba, chodí do školy strýko. Keď neposlúcha, zvyknú na neho kričať, nie veľmi. Strýko a teta sa kvôli nemu hádajú. V škole on nerobí problémy, len sa bráni, keďže má problém s chlapcom z vedľajšej triedy. S ním sa zvykne pobiť. Teraz k nim chodí psychologička, spolu sa rozprávajú. Keď si otec vypije, má z neho strach. Zo správy kolízneho opatrovníka (doručená súdu 06.12.2021) vyplýva, že maloletý chce byť s otcom. Z následnej správy súdu doručenej 27.01.2022 je zrejmé, že sa dieťa opätovne vyjadrilo, že u tety a uja je spokojný, chcel by, aby to tak zostalo. Pri informatívnom pohovore uviedol, že občas provokuje s kamarátmi učiteľov, dostal pokarhanie. Vyhrešil ho otec aj strýko. S otcom sa naďalej stretáva denne. Naďalej má dobrý vzťah s priateľkou otca, aj ich synom M., má ho veľmi rád. Otec ho však stále klame, pýta od strýka peniaze. Keď niečo potrebuje, obráti sa na strýka, ktorý mu niečo kúpi, ale ho aj vyhreší. Na Vianoce mu kúpil elektrickú kolobežku. S mamou nechce bývať. Do domácnosti otca nechodí. lebo si myslí, že tam straší.

27.4 Šetrením pomerov bolo zistené, že obaja rodičia ako aj osoby, ktoré majú dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti, majú vhodné bytové podmienky.

27.5 Otec dieťaťa je nezamestnaný, bez evidencie na úrade práce. Od 18.05.2021 je práceneschopný. Podľa vlastného vyjadrenia si vie brigádnicke zarobiť okolo 300,- eur mesačne. Žije v spoločnej domácnosti s priateľkou, ktorá je poberateľkou rodičovského príspevku a rodinných prídavkov. Majú spolu mal. M., nar. XX.XX.XXXX.

27.6 Matka je tiež nezamestnaná. Žije v spoločnej domácnosti s priateľom, ktorý je zamestnaný a podľa jej vyjadrenia, priateľ žíví ju aj jej deti. Má vyživovaciu povinnosť tiež k mal. H., nar. XX.XX.XXXX a Z., nar. XX.XX.XXXX. V spoločnej domácnosti tiež býva Z. Q. (stará matka). Matka si požiadala o opatrovateľský príspevok.

27.7 Mal. M. navštevuje 5. ročník základnej školy. Je zdravý, nemá osobitné záujmy. Školskú jedáleň nenavštevuje.

28. Zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je výnimkou zo zásady, že výchova mal. dieťaťa je predovšetkým úlohou rodičov a musí byť vždy opreté o spoľahlivé objasnenie tých okolností, ktoré svedčia pre záver, že žiadny z rodičov nie je schopný náležitým spôsobom zabezpečiť riadnu výchovu dieťaťa. Súčasťou rodičovských práv a povinností je aj sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletého dieťaťa, pričom rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia a týmto výchovným opatrením dochádza k faktickému obmedzeniu rodičovských práv. Dôvody, pre ktoré je v záujme maloletého dieťaťa jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, môžu mať objektívny ako aj subjektívny charakter. Pôjde o prípady, keď rodičia nemôžu zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, ale aj o prípady zanedbávania rodičovských práv a povinností, nezájmu o maloleté dieťa. Ak si však rodičia upravujú svoje pomery tak, aby mohli zabezpečovať starostlivosť o maloleté dieťa, zákon počíta s možnosťou zániku náhradnej osobnej starostlivosti. Jedným zo spôsobov zániku náhradnej osobnej starostlivosti je jej zrušenie právoplatným rozhodnutím súdu z vážnych dôvodov. Vážnym dôvodom je aj tá skutočnosť, že rodičia, resp. jeden z nich, sú schopní opäť zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, a teda odpadli prekážky, ktoré im bránili v zabezpečovaní osobnej starostlivosti.

29. Dôvodom, pre ktorý bol mal. M. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti nebolo zanedbávanie starostlivosti zo strany otca, ktorému dieťa bolo zverené ale skutočnosť, že otec nastúpil do výkonu trestu (matka odmietla starostlivosť o syna prevziať). Tento však otec ukončil 24.04.2020, pričom ako vyplýva z pripojeného spisu, aj počas výkonu trestu sa o dieťa zaujímal, synovi telefonoval. Otec má záujem o dieťa sa osobne starať, má vytvorené i vhodné bytové podmienky. Maloletý má k otcovi vytvorený citový vzťah, ktorú skutočnosť potvrdil aj brat otca s manželkou. Je nesporné, že ujo a teta k dieťaťu prechovávajú silné citové väzby i maloletý k nim, avšak táto skutočnosť sama o sebe nie je dôvodom pre ponechanie maloletého v ich náhradnej osobnej starostlivosti. Je zrejmé, že mali snahu sa o dieťa postarať, zahŕňali ho láskou. Snažili sa dieťaťu zabezpečiť všetko „na čo si spomenulo“ ale nevenovali dostatok pozornosti samotnej výchove maloletého, čo sa odzrkadlilo na jeho správaní v škole. Práve z dôvodu možného ohrozenia priaznivého psychického, fyzického vývinu dieťaťa bola na odporúčanie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice zahájená spolupráca „náhradných rodičov“ a dieťaťa s Centrom pre deti a rodiny Levice. Dôvodom bolo len čiastočné rešpektovanie stanovených hraníc

maloletým dieťaťom, nedostatočné výchovné zručnosti osôb starajúcich sa o dieťa ako i problémové správanie maloletého. Počas výkonu opatrení nastal čiastočný posun v pozitívnom smere (čl. 212).

30. S poukazom na to, že odpadla prekážka, pre ktorú bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti, súd ju zrušil. V zmysle § 43 ods. 1 Zákona o rodine a čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa, má dieťa právo vyjadriť svoj názor a názoru dieťaťa musí byť

venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti. Dieťa počas konania názor menilo. Súd má za to, že jeho názor bol ovplyvnený najväčšími tetou a ujom, ktorí dieťa vychovávajú a usmerňujú jeho názor. Samozrejme samotnému dieťaťu by určite vyhovovalo aby zostalo v náhradnej osobnej starostlivosti, keď ujo s tetou sú vo výchove benevolentnejší a majú u dieťaťa menší rešpekt ako otec, čo však práve s poukazom na problémové správanie sa dieťaťa nie je v jeho záujme. V prejednávanej veci nebol zistený žiaden dôvod pre ktorý by mala byť u maloletého nariadená ústavná starostlivosť, ako to matka navrhla pre prípad, že nebude ponechaná náhradná osobná starostlivosť. Z vyššie uvedených dôvodov na čas po rozvoде zveril súd maloletého do osobnej starostlivosti otca. Obaja rodičia sú v bežných veciach oprávnení mal. dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok, nakoľko obaja sú nositeľmi rodičovských práv a povinností v celom rozsahu.

31. Zo strany matky určil súd výživné vo výške 80,- eur mesačne s poukazom na vek maloletého, skutočnosť, že navštevuje už druhý stupeň základnej školy. Takto určené výživné spolu s výživným, ktoré je i otec povinný dieťaťu poskytovať a rodinnými prídavkami, ktoré otec na dieťa bude poberať, je spôsobilé pokryť súčasné odôvodnené potreby dieťaťa a rešpektuje zásadu zakotvenú v Zákone o rodine, v zmysle ktorej dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Pri určení výživného súd prihliadol na odôvodnené potreby maloletého ako i možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov, ktorí majú aj ďalšie vyživovacie povinnosti. Matka dieťaťa nijakým spôsobom nepreukázala, že by jej v nájdení si zamestnania a získaní príjmu bránili objektívne prekážky (napr. nepriaznivý zdravotný stav a pod.), resp. že by bola odkázaná na pomoc štátu formou sociálnych dávok.

32. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa civilného mimosporového poriadku (iná ako peňažná povinnosť týkajúca sa maloletého, resp. podľa osobitného zákona (exekučný poriadok)).

Rozsudok v časti výživného je vykonateľný doručením (§ 44 CMP).

Manžel, ktorý prijal priezvisko druhého manžela môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде manželstva oznámiť príslušnému úradu poverenému viesť matriku, že opätovne prijíma svoje predošlé priezvisko.